

Zasada wzajemnej Zgodności (Cross-compliance)

Wzajemna zgodność – podstawowe informacje

Zasada wzajemnej zgodności oznacza powiązanie wysokości uzyskiwanych płatności bezpośrednich, a także płatności z PROW (rolnośrodowiskowe, ONW, zalesianie) ze spełnieniem przez beneficjentów określonych wymogów:

Obszar A (od 01-01-2009r.)

- Identyfikacja i rejestracja zwierząt
- Zagadnienia ochrony środowiska naturalnego

Obszar B (od 01-01-2011r.)

- Zdrowie publiczne
- Zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób
- Zdrowotność roślin

Obszar C (od 2013 roku)

- Dobrostan zwierząt

Dobra Kultura Rolna zgodna z ochroną środowiska

Normy:

- Grunt rolny jest uprawiany lub ugorowany
- Na gruntach ornych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną przestrzegany jest obowiązek utrzymywania przez zimę (od 1 grudnia do 15 lutego) pod okrywą roślinną co najmniej 40% gruntów ornych w gospodarstwie.
- Grunty orne położone na stokach o nachyleniu powyżej 20° nie są użytkowane pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku lub jako ugór czarny. Można je wykorzystywać pod uprawę roślin wieloletnich, z okrywą roślinną lub ściółką w międzyrzędziach, albo prowadzić uprawę metodą tarasową.
- Na gruntach ugorowanych przeprowadzono co najmniej raz w roku w terminie do 31 lipca koszenie lub inne zabiegi uprawowe zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu chwastów.
- Na łąkach przeprowadzono koszenie okrywy roślinnej i jej usunięcie co najmniej raz w roku w terminie do 31 lipca
- Wieloletnie plantacje trwałe (sady, jagodniki, szkółki itp.) oraz zagajniki o krótkiej rotacji uznaje się za utrzymane zgodnie z normami jeżeli są utrzymywane w stanie niezachwaszczonym.

cd...

- Zmianowanie upraw:

ten sam gatunek zbóż (pszenica, jęczmień, żyto, owies) jest uprawiany na danej działce rolnej nie dłużej niż 3 lata. Możliwe jest uprawianie w 4 i 5 roku pod warunkiem przyorania słomy lub międzyplonów lub obornika w ilości co najmniej 10 ton/hektar oraz poinformowanie o tym fakcie Kierownika Biura ARiMR

- *Zabrania się wypalania gruntów rolnych*

- Zabrania się wykonywania zabiegów uprawowych ciężkim sprzętem rolniczym w okresie wysycenia profilu glebowego wodą
- Nie wolno niszczyć drzew będących pomnikami przyrody oraz rowów do 2 metrów szerokości
- Rolnik jest zobowiązany do zachowania w obrębie działki rolnej oczek wodnych o łącznej powierzchni do 100m²
- Zabrania się niszczenia siedlisk roślin objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.
- Zabrania się niszczenia siedlisk przyrodniczych w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody objętych formami ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000 itd.)

cd...

- Przy nawadnianiu gruntów rolnych wodą podziemną za pomocą deszczowni lub przy poborze wody powierzchniowej lub podziemnej w celu nawadniania w ilości większej niż 5m^3 na dobę, rolnik posiada pozwolenie wodnoprawne.
- Gdy w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego zmaleje więcej niż 5% to zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych w danym roku wymaga zgody Kierownika Biura Powiatowego Agencji. O taką zgodę należy wystąpić na 30 dni przed zmianą.
- Gdy w danym roku stosunek trwałych użytków zielonych spadnie powyżej 8% Kierownik Biura Powiatowego odmawia udzielania zgody na przekształcenie.

Wykaz obszarów zagrożonych erozją wodną

1) Racibórz

- Brzezie

2) Kornowac

- Kornowac

- Kobyla

- Pogrzebień

- Rzuchów

3) Krzanowice

- Borucin

4) Krzyżanowice

- Owsiszczce

5) Rudnik

- Brzeźnica

- Czerwięcice

- Dołędzin

- Grzegorzowice

- Jastrzębie

- Ligota Książęca

- Łubowice

- Ponięcice

- Rudnik

- Sławików

- Strzybnik

- Szonowice

Środowisko Naturalne

-Ochrona dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) – zabrania się zabijania ptaków pod ochroną, niszczenia gniazd, niszczenia siedlisk, płoszenia ptaków, wycinki drzew i krzewów w siedliskach ptaków, wznoszenia zabudowań i instalacji

-Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa) – Natura 2000

-Ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne – rtęć, oleje mineralne, ropa naftowa, amoniak, azotyny, cyjanki.

-Ochrona środowiska, w szczególności gleby, w przypadku stosowania osadów ściekowych w rolnictwie (przed zastosowaniem należy przeprowadzić analizę gleby, przestrzegać zalecanych dawek, niestosować osadów na terenach zalewowych, w pasie gruntu o szerokości do 50m przylegającego do brzegów jezior i cieków.

- Ochrona wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego - dotyczy rolników z działkami na terenie OSN

**Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt,
zdrowotność roślin oraz identyfikacja i
rejestracja zwierząt**

Zdrowotność roślin

- Obowiązek stosowania wyłącznie środków ochrony roślin dopuszczonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Osoba wykonująca zabiegi ochrony roślin musi posiadać wiedzę i kurs chemizacyjny. Ważny 5 lat
- Sprzęt do opryskiwania musi posiadać znak kontrolny badania technicznego wykonywanego co 3 lata
- Należy bezwzględnie przestrzegać zaleceń zawartych w etykiecie – instrukcji stosowania preparatu – dawkowanie + przechowywanie
- Należy prowadzić ewidencję stosowania środków ochrony roślin. Ewidencja zawiera:
 - Nazwę rośliny, produktu roślinnego lub przedmiotu
 - Powierzchnię uprawy roślin
 - Powierzchnię na której wykonywane są zabiegi ochrony roślin oraz terminy ich wykonania
 - Nazwy stosowanych środków ochrony roślin i ich dawki
 - Przyczyny zastosowania środków ochrony roślin

Zdrowie zwierząt

- Zakaz podawania zwierzętom gospodarskim, zwierzętom akwakultury oraz zwierzętom dzikim utrzymywanym jak zwierzęta gospodarskie związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i β -agonistycznym w celach innych niż lecznicze
- Dokumentacja leczenia zwierząt gospodarskich przechowywana jest przez 5 lat od daty dokonania ostatniego wpisu
- Zakaz posiadania i przechowywania w gospodarstwie produktów leczniczych weterynaryjnych zawierających substancje o działaniu β -agonistycznym, które mogą być stosowane w celu przyspieszenia porodu oraz estradiolu 17β lub jego estropodobnych pochodnych
- Zakaz umieszczania na rynku lub uboju oraz przetwarzania mięsa zwierząt gospodarskich lub zwierząt dzikich utrzymywanych przez człowieka jak zwierzęta gospodarskie, w organizmach których znajdują się lub u których wykryto substancje zabronione, z wyłączeniem przypadków, gdy substancje te zostały podane w celach leczniczych.
- Zakaz umieszczania zwierząt, którym podano substancje lecznicze o działaniu estrogenym, androgenym lub gestagenym, jeżeli nie był przestrzegany okres karencji wymagany do wydalenia z jego organizmu produktów leczniczych.

Zwalczanie chorób zakaźnych

- Należy bezzwłocznie powiadomić IW albo najbliższego lekarza weterynarii albo wójta/burmistrza o podejrzeniu wystąpienia niżej wymienionych chorób:
 - księgosusz
 - pomór małych przeżuwaczy
 - choroba pęcherzykowa świń
 - choroba niebieskiego języka
 - krwotoczna choroba zwierzyny płowej
 - ospa owiec i ospa kóz
 - pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej
 - afrykański pomór świń
 - choroba guzowatej skóry bydła
 - gorączka doliny Rift
- Niestosowanie w żywieniu zwierząt przeżuwających i pozostałych zwierząt gospodarskich (z wyjątkiem mięsożernych zwierząt futerkowych) białek pochodzenia zwierzęcego oraz pasz zawierających takie białka

W ramach odstępstw dopuszczone jest:

- 1) Karmienie zwierząt białkami oraz paszami zawierającymi następujące białka pochodzenia zwierzęcego:
 - mleko, produkty na bazie mleka i siary
 - jaja i produkty jajeczne
 - żelatyna pochodząca od zwierząt innych niż przeżuwacze
 - hydrolizaty białkowe pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze
- 2) Stosowanie w żywieniu zwierząt gospodarskich (z wyjątkiem bydła, owiec i kóz) białek pochodzenia zwierzęcego, takich jak:
 - mączki rybne
 - fosforany dwuwapniowe i fosforany trójwapniowe
 - produkty z krwi (pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze)
- 3) Karmienie ryb mączkami z krwi pochodzącymi od zwierząt innych niż przeżuwacze

Bezpieczeństwo pasz

1. Rolnikowi nie wolno wprowadzać do obrotu paszy niebezpiecznej dla zwierząt i stosowania jej w żywieniu zwierząt
2. Rolnik zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej:
 - stosowania środków ochrony roślin
 - stosowania preparatów biobójczych
 - każdej partii paszy przyjmowanej do gospodarstwa i wydawanej z gospodarstwa
 - stosowania nasion/ziarna genetycznie modyfikowanego
3. Rolnik powinien stosować pasze pochodzące wyłącznie z zakładów zarejestrowanych oraz/lub zatwierdzonych
4. Jeśli pasze wprowadzane do obrotu nie spełniają wymogów dotyczących bezpieczeństwa pasz rolnik musi podjąć działania zmierzające do wycofania z rynku paszy niebezpiecznej oraz niezwłocznie poinformować powiatowego lekarza weterynarii

Higiena pasz

- Zabrania się wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt materiałów paszowych i mieszanek paszowych zawierających pozostałości pestycydów w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość
- Rolnik ma obowiązek przechowywania i przewożenia substancji niebezpiecznych i odpadów w sposób, który nie spowoduje zanieczyszczenia i skażenia pasz
- Rolnik ma obowiązek właściwego przechowywania pasz – z dala od substancji chemicznych oraz innych produktów nie nadających się do spożycia przez zwierzęta.

Bezpieczeństwo żywności

- Żywność szkodliwa dla zdrowia lub nienadająca się do spożycia (z objawami zepsucia, zanieczyszczona, z objawami pleśni, gnicia) nie jest wprowadzana do obrotu
- Zapewnienie identyfikowalności żywności, jak również zwierząt hodowlanych, dostarczanych rolnikowi i tych, które rolnik dostarczał do innych przedsiębiorstw
- Właściwe stosowanie środków ochrony roślin i biocydów zgodnie z etykietą
- Podjęcie działań zmierzających do wycofania z obrotu żywności niezgodnej bądź w stosunku do której są podejrzenia, że nie spełnia wymogów w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Wymogi dotyczące higieny produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego

Wymagana dokumentacja

- Protokoły z kontroli zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego
- Rodzaj i pochodzenie paszy podawanej zwierzętom
- Produkty lecznicze weterynaryjne i inne produkty lecznicze podawane zwierzętom oraz daty ich podawania
- Wyniki wszelkich analiz próbek pobranych od zwierząt lub innych próbek pobranych dla celów diagnostycznych i mających znaczenie dla zdrowia ludzi.

Sankcje

W przypadku nieprzestrzegania zasady wzajemnej zgodności konsekwencją jest odpowiednie zmniejszenie przyznawanych rolnikowi płatności bezpośrednich

Podstawowe rozróżnienie to niezgodność z przepisami wynikająca z:

- Zaniedbanie rolnika (nieumyślność)
- Winy rolnika (celowość)

W przypadku gdy niezgodność wyniknie z zaniedbania ze strony rolnika, obniżka ta będzie z zasady stanowić 3% całkowitej kwoty płatności bezpośrednich. Agencja na podstawie protokołu z czynności kontrolnych może obniżyć do 1% lub też podwyższyć do 5% całkowitej kwoty lub w wyjątkowych sytuacjach odstąpić od nałożenia obniżek

W przypadku, gdy rolnik celowo dopuści się stwierdzonej niezgodności obniżka będzie z zasady wynosić 20% całkowitej kwoty. Agencja może obniżyć na podstawie protokołu z czynności kontrolnych do 15% lub podwyższyć do 100% całkowitej kwoty

W przypadku gdy to samo naruszenie zostanie wykryte u rolnika w kolejnych latach traktowane jest to jako tzw. Powtarzalność i i procent sankcji mnożony jest x3.

Drobna niezgodność

- Niedokonanie wpisu w ciągu 7 dni w księdze rejestracji bydła
- Nieoznakowanie bydła w terminie 7 dni wyłącznie w zakresie naruszenia *brak jednego kolczyka, ale jest ślad po kolczyku* lub
- Niekompletność planu nawożenia upraw na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN)

W przypadku stwierdzenia drobnych niezgodności rolnik powinien:

- Podjąć działania naprawcze w terminie określonym w raporcie z czynności kontrolnych
- Złożyć do Kierownika Biura Powiatowego ARiMR oświadczenie o zrealizowaniu tych działań, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

W przypadku nie usunięcia stwierdzonych drobnych niezgodności w wyznaczonym terminie, wówczas zostaną zastosowane obniżki płatności z tytułu stwierdzonych niezgodności.

W przypadku, gdy kwota sankcji jest równa lub mniejsza od równowartości 100 euro, sankcje nie są naliczane, ale obowiązkiem rolnika jest usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Uwagi do raportu / protokołu

W przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie/protokole, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych Dyrektorowi Oddziału Regionalnego ARiMR, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w raporcie/protokole osobie, która go sporządziła.

Na zgłoszenie uwag rolnik ma:

- 7 dni od dnia doręczenia protokołu w przypadku kontroli w ramach PROW
- 14 dni od dnia doręczenia protokołu w przypadku kontroli wzajemnej zgodności, płatności bezpośrednich, ONW.

**Dziękuję za
uwagę**